

Türkçedeki Fransızca Kökenli Ortak Kelimelerin İsviçre Romandie Bölgesindeki 2016 Sonrası Türk Göçmenlerin Entegrasyonuna Etkisi

Serpil CAN

Yüksek Lisans Öğrencisi, International Burch University, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği, Saraybosna, Bosna Hersek; ORCID: 0009-0007-8920-3996. E-posta: serpil.can@stu.ibu.edu.ba

Prof. Dr. İlyas ÜSTÜNYER

Uluslararası Karadeniz Üniversitesi, Eğitim ve Beşerî Bilimler Fakültesi, Tiflis/Gürcistan; ORCID: 00000002-0107-3071. E-posta: ilyas.ustunyer@ibsu.edu.ge

Özet

Bu araştırma, Türkçedeki Fransızca kökenli ortak kelimelerin İsviçre Romandie bölgesindeki 2016 sonrası Türk göçmenlerinin Fransızca öğrenimi ve toplumsal entegrasyonu üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, açıklayıcı sıralı karma yöntem deseniyle (Creswell ve Plano Clark, 2011) yürütülmüştür. Nicel aşamada 82 katılımcıya altı bölümlü bir anket uygulanmış; nitel aşamada ise nicel bulguları derinleştirmek amacıyla 9 katılımcıyla yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Nicel bulgular, katılımcıların büyük çoğunluğunun ortak kelimeleri tanıdığını ancak bu kelimelerin Fransızca kökenli olduğunun farkında olmadığını ortaya koymuştur. Öz güven algısı edinim hızı algısından anlamlı biçimde yüksek bulunmuş; öz güven ile entegrasyon algısı arasında güçlü bir ilişki saptanmıştır. Göç yılına göre oluşturulan gruplar arasında entegrasyon katkı algısı bakımından anlamlı bir farklılık bulunmuş bu kesitsel fark, bireysel düzeyde bir değişim olarak yorumlanmamıştır. Nitel bulgular, ortak kelimelerin başlangıç evresinde tanıdıklık ve psikolojik rahatlama sağladığını ancak gramer bariyerini aşmada tek başına yeterli olmadığını göstermiştir. Bulgular, söz konusu ortak söz varlığının göçmenlerin dil öğrenimine ve entegrasyonuna, farkındalık artırıcı programların desteğiyle, sınırlı ama kayda değer bir katkı sağlayabileceğine işaret etmektedir.

Anahtar Sözcükler: İsviçre Romandisi, ikinci dil öğrenimi, Fransızca, Türkçe-Fransızca ortak kelimeler, entegrasyon

Araştırma Makalesi

Konu: Edebiyat

Makaleye Atıf Bilgisi

Can, S.; Üstünyer, İ. (2026). Türkçedeki Fransızca Kökenli Ortak Kelimelerin İsviçre Romandie Bölgesindeki 2016 Sonrası Türk Göçmenlerin Entegrasyonuna Etkisi. *International Journal of Social Science (IJSS Journal)*,

(e-ISSN:2548-0685)

Vol:10, Issue:48; s. 73-99.

DOI: 10.52096/usbd.10.48.5

Gönderim: 27.07.2026

Kabul: 29.08.2026

The Effect of French-Origin Cognate Words in Turkish on The

Integration of Post-2016 Turkish Immigrants in The Romandie

Region of Switzerland

Abstract

This research aims to examine the impact of shared words of French origin in Turkish on the French language learning and social integration of post-2016 Turkish immigrants in the Romandie region of Switzerland. The study was conducted using an explanatory sequential mixed methods design (Creswell and Plano Clark, 2011). In the quantitative phase, a six-part survey was administered to 82 participants; in the qualitative phase, semi-structured interviews were conducted with 9 participants to elaborate on the quantitative findings. Quantitative findings revealed that the vast majority of participants recognized the shared words but were unaware that these words were of French origin. The perception of self-confidence was found to be significantly higher than the perception of acquisition speed; a strong correlation was identified between self-confidence and the perception of integration. A significant difference was found regarding the perception of contribution to integration among groups categorized by migration year; this cross-sectional difference was not interpreted as a change at the individual level. Qualitative findings showed that shared words provided familiarity and psychological comfort in the initial stage, but were not sufficient on their own to overcome the grammar barrier. The findings indicate that the shared vocabulary in question can make a limited but noteworthy contribution to the language learning and integration of immigrants, with the support of awareness-raising programs.

Keywords: French-speaking Switzerland (Romandy), French, Turkish-French cognates, second language acquisition, integration

 SOSYAL BİLİMLER

DERGİSİ

(ULUSLARARASI

HAKEMLİ DERGİ)

editorusbd@gmail.com

1. GİRİŞ

Türkiye’den Avrupa’ya göç hareketleri, 1960’lı yıllardan bu yana nitelik ve nicelik açısından köklü dönüşümler geçirmiştir (Abadan-Unat, 2017; İçduygu ve Sirkeci, 1999). 2016 sonrasında bu dönüşüm belirgin bir ivme kazanmıştır. Elveren ve Toksöz’ün (2018) çalışması, bu dönemde Türkiye’deki siyasi atmosferin akademisyenler ve nitelikli profesyoneller için yarattığı belirsizliğin, bu grupları daha istikrarlı ülkelere yönlendirmede belirleyici bir rol oynadığını ortaya koymaktadır. 1960’larda göç eden kırsal ve sanayi işçisi ağırlıklı profiline yerini 2016 sonrası eğitilmiş ve nitelikli bir göçmen profili almaya başlamıştır.

Bu yeni göç dalgasının yöneldiği ülkeler arasında İsviçre özellikle dikkat çekmektedir. İsviçre Federal İstatistik Dairesi’nin (OFS, 2024) verilerine göre 2024 yılı itibarıyla İsviçre nüfusunun %41’i göç kökenlidir; İsviçre’nin Cenevre kantonunda Türkiye kökenli nüfus, 2023’te en hızlı artan yabancı topluluklar arasında yer almıştır (OCSTAT, 2024). Bu artış, araştırmanın odaklandığı

Romandie bölgesini hem zamansal hem de demografik açıdan anlamlı bir inceleme alanı hâline getirmektedir. Romandie (Romandisi)'ye yerleşen Türk göçmenler için bölgenin başat dili olan Fransızca öğrenimi bir gereksinim haline gelmiştir. Dil yeterliliği iletişimin yanı sıra mesleki entegrasyonu ve sosyal bağ kurabilmeyi de doğrudan etkilemediğinden, ev sahibi toplumun dilini daha iyi bilen göçmenlerin sosyo-kültürel uyum düzeyi anlamlı biçimde yükseldiğinden Fransızca öğrenimi ve Fransızca üzerinden varılan ülkeye entegrasyon daha anlamlı hale gelmektedir. (Saygın ve Hasta, 2018).

Söz konusu dil öğrenme sürecini kolaylaştırabilecek dilsel bir aracın mevcut olabileceği bir çok çalışmada tartışılmıştır. Durmuş'un (2004) *TDK Türkçe Sözlük* üzerinde yürüttüğü taramaya göre Türkçede Fransızca kökenli 4.645 kelime bulunmaktadır. Tanzimat döneminden itibaren derinleşen Osmanlı-Fransız kültürel teması, Fransızca'yı Türkçenin söz varlığına en çok katkıda bulunan Batı dili konumuna taşımıştır (Güzel, 2015; Koca, 2021). Adaptör, otobüs, restoran ve komiser vb. sözcükler bu korpusun yalnızca birkaç örneğidir. Türk göçmenler Fransızca'yı henüz bilmeden önce bu kelimelerle tanışmaktadır; söz konusu ortak kelimeler, ses ve anlam düzeyindeki benzerliklerinden ötürü Fransızca öğreniminde olumlu aktarım potansiyeli barındırmaktadır (İvosevic İpek, 2022). Şahin'in (2024) ortaya koyduğu üzere, Türkçedeki Fransızca kökenli alıntılar en sık kullanılan sözcükler arasında %12'nin üzerinde bir paya sahiptir. İsviçre, Federal Anayasa'sında güvence altına alınmış dört resmî dile sahip çok dilli bir ülkedir; Romandie, Fransızcanın baskın ve resmi kullanım dili olduğu bir bölgedir. (İsviçre Federal Dışişleri Bölümü, 2025). Bu bölgeye yerleşen Türk göçmenler, kendi kültürel kimliklerini sürdürürken ev sahibi toplumun diline ve gündelik pratiklerine uyum sağlamak durumundadır. Berry'nin (1997) kültürleşme modeli bu ikili çabayı “bütünleşme” kavramıyla adlandırır; ancak bütünleşme için önce ev sahibi toplumun diliyle anlamlı bir iletişim kurabilmek gerekmektedir (Saygın ve Hasta, 2018). Türkçe ve Fransızca yapısal açıdan birbirinden uzak iki dil olsa da bu görünüşün ardında çoğu kez fark edilmeyen bir miras yatmaktadır: Türkçedeki binlerce Fransızca kökenli kelime gündelik konuşmanın olağan bir parçasıdır. Güzel (2015) İvosevic İpek (2022), bu mirasın bilincine varıldığında bunun dilsel bir kaldırıca dönüşebileceğini belirtmektedirler; bilinmeyen bir benzerlik, dil edinim sürecine katkı sağlayamaz.

İkinci dil edinimi alanyazını, bu potansiyeli açıklayan kavramsal araçlar sunmaktadır. İvosevic İpek'in (2022) tanımına göre denkteş sözcükler, birden fazla dilde ses ve anlam düzeyinde benzeşen sözcüklerdir; bu sözcüklerin edinimdeki kolaylaştırıcı etkisi alanyazında “denkteş

kolaylaştırma etkisi” olarak adlandırılmaktadır. Krashen’in (1982) Girdi Hipotezi çerçevesinde tanıdık ses örüntüleri ve anlam örtüşmeleri, hedef dildeki pek çok sözcüğü baştan kavranabilir kılarak girdinin anlaşılabilirlik eşiğini düşürebilir; Duygusal Filtre Hipotezi ise ortak sözcüklerin farkında olan bir göçmenin Fransızcaya karşı hissettiği yabancılık duygusunun ve kaygının azalabileceğini öngörür. Bandura’nın (1997) öz yeterlik kuramı bu tabloya tamamlayıcı bir boyut ekler: Fransızca bir tabelada tanıdık bir kelimeyi doğru tahmin etmek küçük ama somut bir başarı deneyimidir ve bu tekrar eden deneyimler biriken bir öz yeterlik duygusuna dönüşebilir. Bununla birlikte her örtüşme olumlu aktarım anlamına gelmez; biçim bakımından benzeyen ama anlam bakımından ayrışan sözcükler (*faux amis* / sözde denkteşler) dikkat gerektiren bir risk alanı oluşturur (Güzel, 2015; Koca, 2021). Otwinowska’nın (2016) tutum-farkındalık-aktivasyon çerçevesine göre, denkteş sözcüklerin varlığı tek başına yeterli değildir. Bu sözcüklerin işe yaramasında öğrencinin benzerliğe ilişkin tutumu, farkındalığı ve sözcüğü bilişsel olarak etkinleştirmesi önemlidir. Otwinowska vd. (2020), denkteş sözcüklerin gizil bir avantaj taşıdığını, ancak farkındalık artırıcı müdahalenin bu avantajı tek başına hızlandırmadığını ortaya koymuştur. Shatz (2021) ise diller arası benzerliğin sözlüksel aktarım üzerindeki etkisinin bağlam ve görev türüne göre sınırlanabildiğini belirtmiştir.

Entegrasyon perspektifinden bakıldığında, Bourdieu’nün (1991) dilsel sermaye kavramı bu ortak söz varlığını iş, eğitim ve kültürel ortamlarda değer taşıyan ancak henüz görünür kılınmamış bir kaynağa dönüştürür. Berry’nin (1997) iki boyutlu kültürleşme modeli, göçmenlerin uyum stratejilerini kendi kültürel kimliğini koruma ve ev sahibi toplumla ilişki kurma eksenlerinde konumlandırır; her iki kimliği dengeleyen bütünleşme stratejisi en yüksek sosyo-kültürel uyum düzeyiyle ilişkilendirilmiştir (Saygın ve Hasta, 2018). Dil yeterliliği, bu modelde bütünleşmenin merkezî koşulu olarak öne çıkar (Bolgün, 2022; Demirel Fakiroğlu, 2022). İsviçre’deki dil bütünleşmesi politikaları da göçmenlerin Fransızca yeterlik düzeylerine (A2 ve B1) ulaşmalarını ikamet ve vatandaşlık başvurularında ön koşul olarak belirlemektedir.

Alanyazın incelendiğinde birbiriyle kesişmeyen iki eksen göze çarpmaktadır: Türk-Fransız dil temasını ele alan dilbilimsel çalışmalar (Güzel, 2015; İvosevic İpek, 2022) ile ikinci dil ediniminde bilişsel aktarımı açıklayan kuramsal çerçeveler (Krashen, 1982). Güzel (2015) ortak söz varlığının sınıf ortamında motivasyon artırıcı etkisini belgelemiş, ancak gerçek göçmen deneyimini kapsam dışında bırakmıştır. İvosevic İpek (2022) olumlu dil aktarımını kaydetmiş, bulgularını entegrasyon bağlamına taşımamıştır. Gürbüz (2017) ve Akıncı (2014) Fransa’daki Türk göçmenlerin dil

tutumlarını araştırmış, ortak söz varlığının kolaylaştırıcı rolüne değinmemiştir. Sarıbaş ve Demir (2020) İsviçre’de Türkçe eğitimini incelemiş, Fransızca ediniminin işlevselliğini kapsam dışında bırakmıştır. Erdoğan (2021) İsviçre’deki Türkiye kökenli göçmenlerin uyum süreçlerini incelemiş, ancak çalışma Zürih Kantonu ile Almanca konuşulan bölgeye odaklanmıştır. Martinelli vd.nin (2026) İsviçre göçmen entegrasyonu yazınına tarayan derlemesi de bu boşluğa işaret etmektedir. Dolayısıyla şimdiye dek İsviçre’nin Romandie bölgesindeki Türk göçmenlerinin dilsel deneyimini entegrasyon perspektifiyle ele alan bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu araştırma, Türkçedeki Fransızca kökenli söz varlığını, ikinci dil edinimini ve göçmen entegrasyonunu Romandie bağlamında bir arada ele almaktadır.

Bu doğrultuda araştırma aşağıdaki sorulara yanıt aramaktadır:

- Türkçedeki Fransızca kökenli kelimeler, Romandie’deki Türk göçmenlerin Fransızca iletişimini ne ölçüde kolaylaştırmaktadır? (RS1)
- Bu ortak kelimelere ilişkin farkındalık, dil edinim hızını ve özgüveni etkiler mi? (RS2)
- Bu dilsel benzerlik, sosyal ve mesleki entegrasyona katkı sağlar mı? (RS3)
- Göçmenlerin bu kelimelere dair farkındalığı ne düzeydedir? (RS4)

RS4, diğer üç sorunun önkoşulunu oluşturmaktadır; göçmenin ortak söz varlığından dilsel fayda sağlayabilmesi, önce bu varlığın farkında olmasına bağlıdır. Bu nedenle RS4, analitik sıralamada son konuma alınmıştır.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada açıklayıcı sıralı karma yöntem deseni (explanatory sequential mixed methods design) benimsenmiştir. Bu desen, nicel verilerin önce toplandığı ve çözümlendiği, ardından bu bulguları derinleştirmek amacıyla nitel verilerin elde edildiği iki aşamalı bir araştırma desendir (Creswell ve Plano Clark, 2011). Desenin temel mantığı, sayısal bulguların tek başına açıklayamadığı anlam ve bağlamı nitel araştırma aracılığıyla ortaya koymaktır; araştırma problemi hem ölçülebilir değişkenler hem de öznel deneyimler içerdiğinde tek yöntemli bir tasarım bu çok boyutluluğu karşılayamaz (Büyüköztürk vd., 2008). Bu araştırmada RS1, RS2 ve RS4 kapsamındaki farkındalık düzeyi, özgüven algısı ve edinim hızı gibi değişkenler sayısal olarak

ölçülebilir yapıdadır; RS3 kapsamındaki sosyal ve mesleki entegrasyon deneyimi ise bireylerin kendi perspektifinden anlaşılmasını gerektirmektedir. Görüşme protokolü nicel bulgular elde edildikten sonra şekillendirildiğinden, anket verilerindeki özgüven-hız asimetrisi ve düşük entegrasyon ortalaması görüşmelerde derinlemesine sorgulanacak odak noktaları olarak belirlenmiştir. Türkçe alanyazında aynı deseni benimseyen çalışmalar arasında Kınay Çiçek ve Örs Özdil (2024) ile Özaydın ve Siyez (2023) yer almaktadır; araştırmanın nitel boyutu betimsel nitel yaklaşım çerçevesinde yapılandırılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Araştırmanın dört aşaması şöyle özetlenebilir: (1) anket uygulaması ve istatistiksel analiz; (2) nicel bulguların yorumlanması ve görüşme protokolünün oluşturulması; (3) yarı yapılandırılmış görüşmeler ve tematik analiz; (4) iki veri setinin ortak, tamamlayan ve çelişen bulgular ekseninde bütünleştirilmesi.

2.2. Evren, Çalışma Grubu ve Örneklem

Araştırmanın evreni, İsviçre'nin Romandie bölgesinde ikamet eden ve 2016 sonrasında Türkiye'den göç etmiş bireylerden oluşmaktadır. Bu nüfusun dağınık ve erişimi güç yapısı nedeniyle olasılığa dayanmayan örnekleme teknikleri arasında yer alan kartopu (zincir) örnekleme tekniğine başvurulmuştur (Başkale, 2016). Araştırmacının Romandie'de ikamet etmesi, bölgedeki Türk topluluğuyla kişisel ve kurumsal bağlar taşıması ve bir Fransızca öğretim merkezinde görev yapması erişimi kolaylaştırmıştır. İlk katılımcılara WhatsApp ve Facebook grupları ile öğretim merkezi aracılığıyla ulaşılmış; zincir örnekleme yoluyla ilerleme sağlanmıştır. Katılımcı seçiminde dört dâhil etme ölçütü belirlenmiştir: Türkçeyi anadili olarak edinmiş olmak; 2016 sonrasında Romandie'ye yerleşmiş olmak; en az 18 yaşında olmak; gönüllü katılım onayı vermek. Fransızca'yı anadili düzeyinde bilen iki dilli bireyler ve 2016 öncesinde göç edenler kapsam dışında tutulmuştur. Nicel aşamada anket yaklaşık 400 kişiye iletilmiş, 82 katılımcı anketi eksiksiz tamamlamıştır. Nitel aşama için görüşme katılımcıları yaş, cinsiyet, göç süresi, mesleki statü ve kanton bakımından azami çeşitlilik ilkesiyle belirlenmiş; daveti kabul eden 9 kişiyle görüşme gerçekleştirilmiştir.

2.3. Veri Toplama Araçları

Nicel veri toplama aracı olarak altı bölümlü, araştırmacı yapımı bir anket formu kullanılmıştır. Anket Google Forms aracılığıyla çevrimiçi olarak uygulanmış; kapalı uçlu sorular ile tutum ve algıları sayısallaştıran beşli Likert tipi maddeler bir arada yer almıştır (Büyüköztürk vd., 2008). Madde geliştirmede Güzel (2015), Şahin (2024) ve Topuz ile Özyetgin'den (2025) derlenen kelime

listeleri, pilot çalışmadan elde edilen 165 kelimelik derlem ve Krashen'in (1982) Duygusal Filtre Hipotezi ile Bandura'nın (1997) öz yeterlik kuramından türetilen göstergeler birlikte kullanılmıştır. Anketin bölümleri şöyledir: A Bölümü — Demografik Bilgiler (7 madde); B Bölümü — Kelime Tanıma (8 madde, RS1); C Bölümü — Edinim Hızı ve Özgüven (8 madde, RS2); D Bölümü — Sosyal ve Mesleki Entegrasyon (8 madde, RS3); E Bölümü — Dilsel Farkındalık (6 madde, RS4); F Bölümü — Açık Uçlu Soru (1 madde). RS2, C bölümündeki maddeler aracılığıyla katılımcıların ortak kelimelerin Fransızca öğrenme hızlarına ve özgüvenlerine yaptığı algılanan katkı üzerinden ele alınmış; ayrıca B bölümündeki tanıma skorunun bu algılarla ilişkisi incelenmiştir. E bölümündeki farkındalık maddeleri ise öncelikli olarak RS4 kapsamında değerlendirilmiştir.

Nitel veri toplama yöntemi olarak yarı yapılandırılmış görüşme tekniği benimsenmiştir. Görüşme, araştırmacının katılımcıyla doğrudan etkileşime girerek deneyim, tutum ve algılara ilişkin derinlemesine bilgi edindiği; önceden belirlenmiş sorularla yönlendirme yaparken katılımcıya yanıtlarını genişletme özgürlüğü tanıyan bir yöntemdir (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Görüşme formu 13 sorudan oluşmakta ve üç bölümü kapsamaktadır: ısınma soruları, RS1-RS4'e doğrudan karşılık gelen odak sorular ve kapanış soruları. Görüşme soruları anket bulgularından hareketle şekillendirilmiş; görüşmeler katılımcıların tercihinə göre Türkçe ya da Fransızca olarak, ortalama 30-45 dakika süreyle gerçekleştirilmiştir.

Asıl uygulamadan önce, 25-60 yaş aralığında ve çeşitli mesleki profillerden Romandie'de ikamet eden 76 katılımcıyla bir pilot çalışma yürütülmüştür. Serbest biçimli yazılı anlatılar aracılığıyla toplanan verilerden listeleme yöntemiyle 165 kelimelik derlem oluşturulmuş; bu derlem B Bölümü maddelerinin seçiminde kullanılmıştır. Pilot çalışmaya katılan bireyler, daha geniş katılımcı havuzunun bir parçası olarak asıl araştırma aşamasına da dâhil edilmiştir.

2.4. Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi

Nicel veriler istatistik paket programıyla çözümlenmiştir: betimsel istatistikler (ortalama, standart sapma, frekans, yüzde) hesaplanmış; normallik sınamalarının ardından, değişkenler arası ilişkiler için Pearson korelasyonu ve gruplar arası karşılaştırmalar için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır (Büyüköztürk vd., 2008). Nitel veriler içerik analizi kapsamında tematik analiz yöntemiyle çözümlenmiştir (Braun ve Clarke, 2006; Yıldırım ve Şimşek, 2013). Ses kaydına alınan görüşmeler kelimesi kelimesine deşifre edilmiş; Braun ve Clarke'ın (2006) altı aşamalı süreci — veriye aşına olma, başlangıç kodları oluşturma, temaları arama, gözden geçirme, adlandırma ve

rapor yazma — izlenerek analiz yürütülmüştür. Nitel bulgular nicel bulguları doğrulama, derinleştirme ya da nüanslandırma işlevi görmüş; iki veri seti ortak, tamamlayan ve çelişen bulgular ekseninde bütünleştirilmiştir.

Anketin içerik geçerliği, madde havuzunun ikinci dil edinimi ve göç çalışmaları alanlarından en az iki uzmanın görüşüne sunulmasıyla sağlanmıştır. Ölçeğin iç tutarlılığı Cronbach alfa katsayısıyla değerlendirilmiş; bileşik ölçeklere ilişkin değerler Bulgular bölümünde raporlanmıştır (D1 için $\alpha=.949$; F2 için $\alpha=.870$; ,70'in üzeri yeterli, ,80'in üzeri güçlü kabul edilmiştir). Nitel analizde Lincoln ve Guba'nın (1985) dört ölçütü rehber ilke olarak benimsenmiştir: inandırıcılık için görüşme bulguları katılımcılara özetlenerek onayları alınmış (member checking); onaylanabilirlik için analitik kararlar kayıt altına alınmış (audit trail); aktarılabilirlik için araştırma bağlamı ayrıntılı biçimde betimlenmiştir. Kodlama güvenilirliği bağımsız bir ikinci kodlayıcının şemayı ayrı olarak uygulamasıyla test edilmiş; yöntemsel üçgenleme nicel ve nitel bulguların karşılaştırılmasıyla sağlanmıştır. Araştırmacının bölgede ikamet etmesi ve bir Fransızca öğretim merkezinde görev yapması, nitel verinin yorumlanmasında olası bir yakınlık yanlılığı kaynağı oluşturduğundan analitik kararların kaydı ve ikinci kodlayıcı görüşü bu yanlılığı sınırlamak amacıyla kullanılmıştır. Araştırma sürecinde Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi ilkelerine uyulmuş; veri toplamadan önce ilgili üniversitenin etik kurulundan onay alınmış, katılımcılara yazılı bilgilendirme yapılmış ve gönüllü onay alınmıştır. Kimlik bilgileri toplanmamış, yanıtlar anonim tutulmuştur.

Araştırmanın belli başlı yöntemsel sınırlılıkları şunlardır: Amaçlı kartopu örneklemenin doğası gereği araştırmacının kişisel ağı ve sosyal medya grupları dışında kalan göçmenler kapsam dışında kalabilmekte, bu durum seçim yanlılığı riskini beraberinde getirmektedir. Anket ve görüşme verilerinin öz bildirime dayanması hatırlama güçlükleri ve sosyal arzu edilebilirlik etkisine açıklık taşımaktadır. Araştırmanın kesitsel tasarımı nedeniyle farkındalık ile dil edinimi veya entegrasyon arasındaki ilişki nedensellik değil korelasyon düzeyinde yorumlanmakta; göç yılına göre oluşturulan gruplar arası karşılaştırmalar da bireysel düzeyde bir değişim olarak değil, farklı kişilerden oluşan gruplar arasındaki bir kesit farkı olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca göç yılı gruplarının sınır yıllarındaki (2020, 2024) dağılımı kesin biçimde belgelenmediğinden bu gruplandırmanın kaba bir ölçüt olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Bulgular, kurumsal ve kültürel farklılıklar nedeniyle Fransa, Belçika veya Kanada gibi diğer Fransızca konuşulan

bağlamlara doğrudan genellenemez (Aykaç ve Karakaş, 2022); 2016 kesim noktası da kuşaklar arası karşılaştırmayı engellemektedir.

3. BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, Romandie bölgesinde ikamet eden 82 Türk göçmenden toplanan anket verilerinin ve 9 katılımcıyla yürütülen görüşmelerin analiz sonuçları, araştırmanın dört sorusuyla (RS1-RS4) ilişkilendirilerek sunulmaktadır. Bölümün sonunda nicel ve nitel bulgular ortak görüntü (joint display) çerçevesinde bütünleştirilmektedir. **3.1. Katılımcıların Demografik Özellikleri**

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Dağılımı (N=82)

Değişken	Kategori	f	%
Yaş	18-24	1	1,2
	25-34	10	12,2
	35-44	39	47,6
	45-54	25	30,5
	55 ve üzeri	7	8,5
Cinsiyet	Erkek	41	50,0
	Kadın	40	48,8
	Belirtmek istemiyorum	1	1,2
Eğitim düzeyi	İlkokul	1	1,2
	Ortaokul	1	1,2
	Lise	9	11,0
	Üniversite (Lisans)	61	74,4
	Yüksek Lisans veya Doktora	10	12,2
Göç yılı	2016-2020	12	14,6
	2020-2024	58	70,7
	2024 veya sonrası	12	14,6
İkamet kantonu/şehri	Vaud (Lozan)	25	30,5
	Cenevre	18	22,0
	Fribourg	16	19,5
	Neuchâtel	12	14,6
	Jura	6	7,3
	Valais (Sion)	5	6,1

Katılımcıların büyük çoğunluğu 35-44 (%47,6) ve 45-54 (%30,5) yaş gruplarında yer almakta; bu dağılım örneklemin büyük ölçüde kariyer ve aile sorumlulukları olan, yetişkinlik döneminin orta evrelerindeki bireylerden oluştuğunu göstermektedir. Örneklem cinsiyet açısından dengelidir. Katılımcıların %86,6'sı üniversite ve üzeri bir eğitim düzeyine sahiptir; bu profil, alanyazında

betimlenen 2016 sonrası nitelikli göç dalgasıyla uyumludur. Bununla birlikte araştırma kuşaklar arası bir karşılaştırma içermediğinden, söz konusu dönüşümü doğrudan sınamamaktadır.

Katılımcıların %70,7'si 2020-2024 aralığında göç etmiş olup örneklem, araştırmanın 2016 sonrası göçmenlerle sınırlı tutulan kapsamına uygun biçimde dağılmaktadır. En yüksek temsil, Türk göçmen nüfusu açısından daha yoğun merkezler olan Vaud (Lozan) ve Cenevre'den gelmektedir.

3.2. Fransızca Ön Bilgisi ve Gizil Farkındalık Düzeyi (RS4)

Tablo 2. Katılımcıların İsviçre'ye Gelmeden Önceki Fransızca Bilgi Düzeyi ve Ortak Kelimelere İlişkin Önceki

Farkındalıkları

Değişken / Kategori	f	%
<i>İsviçre'ye gelmeden önceki Fransızca bilgi düzeyi</i>		
Hiç bilmiyordum	63	76,8
Çok az (birkaç kelime)	15	18,3
Temel düzey (A1-A2)	2	2,4
Orta düzey (B1-B2)	2	2,4
<i>Ortak kelimelere ilişkin önceki farkındalık</i>		
Bu kelimeleri kullanıyordum ama kökenlerini bilmiyordum	64	78,0
Evet, bunların Fransızca kökenli olduğunu biliyordum	13	15,9
Hayır, bu konuda hiç düşünmemiştim	5	6,1

Katılımcıların çoğunluğu (%76,8) İsviçre'ye gelmeden önce Fransızca hakkında hiçbir bilgiye sahip olmadığını bildirmiştir. Bu bulgu, Türkçedeki ortak söz varlığının olası katkısının önceden edinilmiş Fransızca bilgisiyle karışmadan gözlemlenebilmesine olanak tanımaktadır. Katılımcıların %78'i bu ortak kelimeleri günlük hayatlarında zaten kullandıklarını ancak Fransızca kökenli olduklarının farkında olmadıklarını belirtmiştir; yalnızca %15,9'luk bir kesim bu ortaklığın önceden bilincindeydi. Bu örüntü, söz konusu ortak söz varlığının göçmenler tarafından taşınan ancak henüz görünür kılınmamış bir dilsel kaynak olduğuna işaret etmektedir.

3.3. Ortak Kelimelerin Tanınma Düzeyi (RS1)

Anketin B Bölümünde katılımcılara, alanyazından (Güzel, 2015; Şahin, 2024) derlenen ve pilot çalışmadan elde edilen 165 kelimelik bir liste sunulmuş; her kelime için “Fransızca karşılığını

biliyorum” ve/veya “Günlük hayatta kullandım” seçeneklerinden uygun olanı işaretlemeleri istenmiştir. Liste, anlamsal alanlarına göre altı kategoriye ayrılarak değerlendirilmiştir.

Tablo 3. Anlamsal Kategorilere Göre Ortalama Tanıma ve Günlük Kullanım Oranları

Kategori	Kelime Sayısı	Tanıma %	Günlük Kullanım %
Giyim ve Kişisel Bakım	17	98,3	79,1
Yiyecek-İçecek	12	97,2	78,8
Ev Eşyaları	21	96,7	78,5
Ulaşım ve Günlük Yaşam	25	95,2	77,1
Kültür-Sanat-Spor	22	95,0	75,9
Soyut/Genel Kavramlar	68	91,0	71,1
Genel Ortalama	165	94,1	75,0

Genel ortalama katılımcılar 165 kelimedenden ortalama 155,2’sini (%94,1) tanıdıklarını bildirmiştir (SS=23,2; ortanca=164). En yüksek tanıma oranına *kuaför* (coiffeur), *pantolon* (pantalon), *restoran* (restaurant) ve *bilet* (billet) kelimeleri (%100); bunları *bluz*, *duş*, *gardırop*, *eşarp*, *manto* ve *bisküvi* (%98,8) izlemektedir. En düşük tanıma oranı ise *tretuar* (trottoir; %72,0), *norm* (norme; %79,3), *flört* ve *eskrim* (%81,7) gibi görece soyut veya seyrek kullanılan kelimelerde gözlenmiştir. Bu tablo, RS1 sorusunun bir boyutuna, yani ortak kelimelerin tanınma düzeyine ışık tutmaktadır: Türkçedeki Fransızca kökenli ortak söz varlığı, göçmenler tarafından neredeyse evrensel düzeyde tanınmaktadır. Tanınmanın iletişimi ne ölçüde kolaylaştırdığına ilişkin daha doğrudan kanıtlar, kullanım bağlamlarına (3.4) ve nitel bulgulara (3.7) dayanmaktadır. Ancak tanıma oranının katılımcılar arasında sınırlı bir değişkenlik göstermesi (çoğu katılımcının tavan değere yakın puanlar alması), 3.6’da sunulan ilişki analizlerin yorumlanmasında belirleyici bir bağlam oluşturmaktadır.

3.4. Dil Edinim Hızı ve Özgüven (RS2)

Tablo 4. Ortak Kelimelerin Öğrenmeyi Hızlandırma (C1) ve Özgüven Kazandırma (C2) Düzeyine İlişkin Dağılımlar

Puan (1-5)	C1 f	C1 %	C2 f	C2 %
1	7	8,5	7	8,5
2	26	31,7	13	15,9
3	25	30,5	21	25,6
4	13	15,9	17	20,7
5	11	13,4	24	29,3
Toplam	82	100,0	82	100,0
Ortalama (SS)	2,94 (1,17)		3,46 (1,30)	

Ortak kelimelerin Fransızca öğrenme hızına katkısına ilişkin ortalama puan 2,94 (SS=1,17) olup ölçeğin orta noktasına yakın, temkinli bir değerlendirmeye karşılık gelmektedir; katılımcıların %40,2'si bu maddeye 1 veya 2 puan vermiştir. Özgüven maddesinde ise ortalama 3,46 (SS=1,30) ile daha olumlu bir dağılım görülmekte, katılımcıların %50'si 4 veya 5 puan vermektedir. C2 ortalamasının C1 ortalamasından yüksek olması, katılımcıların ortak kelimeleri bir öğrenme hızlandırıcısından çok bir özgüven kaynağı olarak değerlendirdiğine işaret etmektedir. Bu iki maddenin ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel anlamlılığını sınavan bir eşleştirilmiş karşılaştırma raporlanmadığından, aradaki ayrım yön ve büyüklük düzeyinde betimsel olarak yorumlanmaktadır.

Tablo 5. Fransızcanın En Çok Kullanıldığı Ortamlar (C3, Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir)

Ortam	f	%
Alışveriş ve market	67	81,7
Komşular ve sosyal ortamlar	58	70,7
Sağlık hizmetleri	56	68,3
Resmî kurum ve idari işlemler	49	59,8
Çocukların okulu / veliler	36	43,9
İş yeri / çalışma ortamı	32	39,0
Toplu taşıma	26	31,7

Fransızcanın en yoğun kullanıldığı bağlamlar alışveriş/market (%81,7) ve sosyal çevre (%70,7) gibi gündelik etkileşim alanlarıdır; iş yeri (%39,0) gibi daha formel bağlamlarda kullanım oranı belirgin biçimde düşmektedir. Bu örüntü, B Bölümünde gündelik ve somut kelime kategorilerinin yüksek tanıma oranıyla (Tablo 3) tutarlıdır.

3.5. Sosyal ve Mesleki Entegrasyon (RS3)

Tablo 6. Ortak Kelimelerin Entegrasyon Sürecine Katkısına İlişkin Algılar (D1) ve Genel Entegrasyon Yargıları (F2), 1-5 Ölçek Ortalamaları

Madde	Ort.	SS
Türkçe-Fransızca benzerliği beni şaşırttı	3,07	1,21
Tanıdık kelimeler bulduğumda ön yargım azaldı	2,99	1,25
Yerel halkla daha kolay iletişim kurabildim	2,73	1,23
Bu kelimeler İsviçre'ye uyumuma katkı sağladı	2,39	1,20

İş hayatına adaptasyonum hızlandı	2,37	1,22
Dil öğrenme sürecim daha kısa sürdü	2,39	1,18
Fransız/İsviçreli kültürünü anlamak kolaylaştı	2,32	1,15
Sosyal ortamlarda kendimi daha az yabancı hissettim	2,24	1,16
D1 Bileşik Ortalama (8 madde; Cronbach α=.949)	2,56	1,06
Türk kültürümü korurken Fransız kültürüne de uyum sağlayabildim	3,46	1,07
Fransızca öğrenmek benim için olumlu bir deneyimdi	3,46	1,13
Romandie’de kendimi ‘evimde’ gibi hissediyorum	3,02	1,21
İsviçre toplumuna başarılı biçimde entegre olduğumu düşünüyorum	2,99	1,01
F2 Bileşik Ortalama (4 madde; Cronbach α=.870)	3,23	0,94

D1 bileşik ortalamasının (2,56) ölçek orta noktasının (3,00) altında kalması, katılımcıların ortak kelimelerin entegrasyona katkısı konusunda genel olarak ölçülü, abartılı bir beklenti taşımayan bir tutum sergilediğini ortaya koymaktadır. En yüksek katılım “benzerliğin şaşırtıcı bulunması” (Ort.=3,07) ve “ön yargının azalması” (Ort.=2,99) maddelerinde; en düşük katılım ise “sosyal ortamlarda kendini daha az yabancı hissetme” (Ort.=2,24) maddesinde görülmektedir. F2 ölçeğinde en yüksek ortalamaya sahip madde, Berry’nin (1997) bütünleşme stratejisinin tanımına karşılık gelen “Türk kültürümü korurken Fransız kültürüne de uyum sağlayabildim” maddesidir (Ort.=3,46); madde ortalamaları örneklemin büyük ölçüde bütünleşme stratejisine yakın bir profil sergilediğini düşündürmektedir.

Tablo 7. Entegrasyona İlişkin Diğer Bulgular

Değişken / Kategori	f	%
<i>Entegrasyonu en çok zorlaştıran engel (D2)</i>		
Dil bariyeri	55	67,1
İş bulmak	13	15,9
Bürokratik engeller	5	6,1
Sosyal izolasyon	5	6,1
Kültürel farklılıklar	3	3,7
Yerel halkın tutumu	1	1,2

<i>Ortak kelimelerin iş/mesleki hayatta entegrasyona katkısı (D3, 1-5 puan; N=80)</i>		
1	18	22,5
2	24	30,0
3	18	22,5
4	9	11,3
5	11	13,8
<i>Ortak kelimelerin İsviçreli bireylerle günlük iletişime etkisi (D4)</i>		
Kısmen etkiledi	36	43,9
Hayır, fark yaratmadı	25	30,5
Evet, olumlu etkiledi	19	23,2
Bu tür iletişim kurmadım	2	2,4
<i>Fransızca geliştikçe topluma dâhil olma hissi (D5)</i>		
Evet, kesinlikle	59	72,0
Evet, kısmen	17	20,7
Çok fazla fark etmedi	4	4,9
Hayır	2	2,4
<i>Ortak kelimelerin genel entegrasyona katkısına ilişkin değerlendirme (F1)</i>		
Olumlu	38	46,3
Nötr / fark yaratmadı	34	41,5
Çok olumlu	10	12,2

Katılımcıların büyük çoğunluğu (%67,1) için entegrasyonu en çok zorlaştıran etken dil bariyeridir. Ortak kelimelerin iş/mesleki hayatta entegrasyona katkısına ilişkin ortalama 2,64 olarak hesaplanmış (80 geçerli yanıt; 2 katılımcı yanıtsız), bu da genel D1 örüntüsüyle tutarlı, temkinli bir değerlendirmeyi yansıtmaktadır. Ortak kelimelerin İsviçreli bireylerle günlük iletişime etkisine ilişkin yanıtlar dağınıktır: %23,2 olumlu, %43,9 kısmi, %30,5 ise herhangi bir fark yaratmadığını bildirmiştir; bu dağılım, tek yönlü olumlu bir yorum yapılmasını güçleştirmektedir. Buna karşın katılımcıların %92,7'si Fransızca yeterliliği geliştikçe topluma daha dâhil hissettiğini belirtmiştir; bu örüntü, dil yeterliliği ile sosyo-kültürel uyum arasındaki bağı ortaya koyan çalışmalarla (Saygın ve Hasta, 2018) tutarlıdır. Genel değerlendirmede katılımcıların %58,5'i ortak kelimelerin genel entegrasyon sürecine olumlu ya da çok olumlu katkı sağladığını, %41,5'i ise herhangi bir fark yaratmadığını bildirmiştir.

3.6. İlişkisel Analizler

Tablo 8. Temel Değişkenler Arasındaki Pearson Korelasyon Katsayıları

Değişken Çifti	r	p
Tanıma skoru (165 kelime) ↔ C1 (edinim hızı)	0,115	0,305 (anlamsız)
Tanıma skoru ↔ C2 (özgüven)	0,190	0,087 (anlamsız)
Tanıma skoru ↔ D1 bileşik (entegrasyon algısı)	0,065	0,565 (anlamsız)
Tanıma skoru ↔ F2 bileşik (genel entegrasyon)	-0,038	0,736 (anlamsız)
C1 ↔ C2	0,751	< 0,001 ***
C1 ↔ D1 bileşik	0,626	< 0,001 ***
C2 ↔ D1 bileşik	0,656	< 0,001 ***
D1 bileşik ↔ F2 bileşik	0,271	0,014 *

165 kelimelik tanıma skoru; C1, C2, D1 ve F2 ile anlamlı bir korelasyon göstermemektedir (tüm $p > 0,05$). Bu null bulgunun olası nedeni, tanıma skorunun katılımcılar arasında sınırlı bir değişkenlik göstermesidir (Ort.=155,2/165; SS=23,2; ortanca=164); ortanca ile ortalama arasındaki fark ve dağılımın tavana yığılması, neredeyse tüm katılımcıların kelimelerin büyük çoğunluğunu tanıması nedeniyle değişkenler arası ilişkinin istatistiksel olarak yakalanabilirliğini büyük ölçüde sınırlandırmaktadır. Bununla birlikte, bu null korelasyonların yalnızca ölçüm kaynaklı olmayıp gerçek bir ilişkisizliği de yansıtabileceği göz önünde bulundurulmalıdır. Buna karşılık, öznel deneyime dayalı değişkenler arasında güçlü ve anlamlı ilişkiler saptanmıştır: C1 (edinim hızı algısı) ile D1 bileşik ölçeği arasında $r=0,626$ ($p < 0,001$), C2 (özgüven algısı) ile D1 arasında $r=0,656$ ($p < 0,001$). Bu bulgu, RS2 ve RS3'ün kesiştiği noktaya ilişkin bir kanıt sunmaktadır: ortak kelimelerin tanınma düzeyi değil, bunların katkısına ilişkin algılanan hız ve özgüven, entegrasyon algısıyla birlikte değişmektedir. Bu örüntü, Krashen'in (1982) Duygusal Filtre Hipotezi ve Bandura'nın (1997) öz yeterlik kuramı çerçevesinde beklenen bir yönde olmakla birlikte, korelasyon analizinin yönlülük içermediği ve söz konusu ilişkilerin nedensellik anlamına gelmediği göz ardı edilmemelidir.

Tablo 9. Göç Yılı Gruplarına Göre D1 Bileşik Ortalamalarının Karşılaştırılması (Tek Yönlü ANOVA)

Göç Yılı Grubu	n	D1 Ort.	F	p
2016-2020	12	1,82	3,869	0,025 *
2020-2024	58	2,73		
2024 veya sonrası	12	2,51		

Göç yılına göre oluşturulan gruplar arasında D1 bileşik ortalamaları bakımından anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($F=3,869$, $p=0,025$). Sayısal olarak en düşük ortalama, 2016-2020 aralığında göç eden ve araştırma anına kadar en uzun süredir İsviçre’de yaşayan grupta (Ort.=1,82) görülmüştür. Ancak omnibus testin anlamlı olması tek başına farkın kaynağını göstermediğinden ve grup büyüklükleri dengesiz olduğundan ($n=12, 58, 12$), post-hoc karşılaştırma yapılmamış; hangi grupların birbirinden farklılaştığı istatistiksel olarak saptanmamıştır. Bu kesitsel örüntü, ortak kelimelerin katkısının dil edinim sürecinin başlangıç evresinde daha belirgin olabileceğini düşündürmekle birlikte, farklı kişilerden oluşan grupların karşılaştırılmasına dayandığından bireysel düzeyde bir değişim olarak yorumlanamaz. Bu olası açıklama, araştırmanın görüşme aşamasıyla nitel düzeyde incelenmiştir.

3.7. Nitel Bulgular

Anketin açık uçlu maddesinde katılımcılardan, bildikleri bir Fransızca kökenli kelimenin günlük entegrasyonlarına nasıl katkı sağladığını somut bir örnekle anlatmaları istenmiştir. 82 katılımcıdan 36’sı (%43,9) bu soruya yanıt vermiş; yanıtların tematik analizi sonucunda dört tema belirlenmiştir. *Pratik iletişim kolaylığı* temasında katılımcılar ortak kelimelerin gündelik durumlarda anlık anlamayı kolaylaştırdığını belirtmiştir: bir katılımcı trende bilet kontrolü sırasında “abonmanı kullandım, zorluk yaşamadım” (Anket Katılımcısı 1) derken, başka bir katılımcı “bilet, gişe, tren gibi kelimeler işimi kolaylaştırdı” (Anket Katılımcısı 2) demiştir. *Özgüven ve aidiyet hissi* temasında “Kendimi ifade etmede, kendimi daha özgüvenli hissediyorum” (Anket Katılımcısı 3) ve “markette hiç düşünmeden örneğin ekler kelimesini kullanmak ilk geldiğimde beni heyecanlandırmıştı” (Anket Katılımcısı 4) ifadeleri yer almıştır. *Farkındalık sonrası artan öğrenme isteği* temasında bir katılımcı, “marş” (marcher) ve “okul” (école) gibi kelimelerin Fransızca kökenli olduğunu burada öğrendikten sonra “bu tür kelimelerle kelime ezberleme ve öğrenme isteğimin arttığını fark ettim” (Anket Katılımcısı 5) demiştir. *Eleştirel ve kuşkucu görüşler* temasında ise bir katılımcı “dil genel yapısını, gramer kurallarını bilmeden ve kelime bilgisi olmadan kendini ifade etmek zor” (Anket Katılımcısı 6), bir diğeri “İngilizce daha fazla yardımcı oldu, bu bakımdan kelime hazinesi tek başına bir katkı sağlayamadı” (Anket Katılımcısı 7) ifadelerini kullanmıştır. Bu eleştirel görüşler, orta noktanın altında kalan D1 ortalamalarıyla (2,56) tutarlıdır.

Araştırmanın nitel aşamasında, nicel bulguları derinleştirmek amacıyla Romandie bölgesinde ikamet eden 9 Türk göçmenle yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara ilişkin demografik bilgiler Tablo 10’da sunulmuştur.

Tablo 10. Nitel Çalışma Katılımcılarının Demografik Profili

Kod	Cinsiyet	Kanton	Geliş Yılı	Göç Nedeni	Fransızca Edinimi
K1	Kadın	Fribourg	2022	Aile birleşimi	Kurs (çevrimiçi)
K2	Kadın	Belirtilmemiş	2021	Aile birleşimi	Kurs (çevrimiçi)
K3	Kadın	Cenevre	2023	Aile birleşimi	Kurs
K4	Kadın	Vaud (Aigle)	2023	Aile birleşimi	Kurs
K5	Kadın	Vaud (Lozan)	2022	Siyasi nedenler	Kurs
K6	Erkek	Neuchâtel	Belirtilmemiş	Aile birleşimi	Kurs
K7	Kadın	Vaud (Gland)	2020	Göç	Kurs
K8	Erkek	Vaud	2020	Belirtilmemiş	Kurs
K9	Kadın	Cenevre	2021	Belirtilmemiş	Kurs

Not: Fransızca edinim bilgisi görüşme içeriklerinden araştırmacı tarafından çıkarılmıştır.

Görüşmeler Braun ve Clarke’ın (2006) altı aşamalı tematik analiz yöntemiyle çözümlenmiş; beş ana tema ve iki beklenmedik tema belirlenmiştir.

Tema 1: Gizil farkındalık ve şaşkınlık deneyimi. Dokuz katılımcının tamamı, günlük Türkçe kullanımlarındaki kelimelerin Fransızca kökenli olduğunun önceden farkında olmadığını bildirmiş; bu durum nicel aşamadaki %78’lik gizil farkındalık bulgusuyla tutarlıdır. Katılımcılar bu anı çoğunlukla şaşkınlık ve olumlu bir duyguyla tanımlamıştır:

“Türkçede hiç bilmeden gayet bizim dilimizdeymiş gibi kullandığımız birçok kelime varmış.

Çok şaşırmıştım.” (K2)

“Şaşırmaktan öte aslında birazcık mutlu etmiş oldu. En azından bazı şeylere bir aşinalık var düşüncesi oluştu.” (K3)

Farkındalığın zamanla sıradanlaştığı da görüşmelerde belgelenmiştir: “değeri azalmıyor da biz daha sıradanlaştırıyoruz” (K9).

Tema 2: Tanıma ile cesaret alma arasındaki ayırım. Görüşmeler, bir kelimeyi tanımanın ve o kelimeden konuşma cesareti almanın birbirinden ayrı deneyimler olarak değerlendirildiğini ortaya koymuştur. Bu ayırım, nicel aşamada C2 (özgüven, Ort.=3,46) ile C1 (edinim hızı, Ort.=2,94) arasındaki farkla tutarlıdır:

“Bir kelimeyi tanımakla ilk başta zaten tanımak demek kullanmak anlamına gelmiyor.” (K5)

“Kelimeyi tanımamız bize herhangi bir cesaret vermiyor benim nazarımda... Konuşma cesareti vermiyor.” (K7)

“Eğer ki o kelimeyi biliyorsam kesinlikle çok kendimi güvende hissederek konuşmaya başlıyorum.” (K9)

K9 bu genel örüntünün istisnasını oluşturmakta; bu katılımcıda tanıma ile özgüven arasındaki bağlantı güçlü biçimde kurulmuştur. Bu çelişkili bulgu, özgüven katkısının tüm katılımcılarda homojen biçimde gerçekleşmediğini göstermektedir.

Tema 3: Başlangıç etkisi ve zamansal değişim. Katılımcıların büyük çoğunluğu ortak kelimelerin Fransızcaya ilk başladıkları dönemde daha belirgin işlev üstlendiğini belirtmiştir:

“Daha çok ilk geldiğimde yardımcı oldu, dili tanırken.” (K1)

“İlk geldiğimde çok büyük önem arz ediyordu, şu an o kadar etkilemiyor beni.” (K5)

Bu örüntü, göç yılına göre bulunan grup farkına ($F=3,869$, $p=0,025$) olası bir açıklama sunmaktadır. K2 bu eğilimin istisnasını oluşturmaktadır: “Şimdi daha çok yardımcı oluyor. İlk geldiğimde sadece kelimeyle konuşamazdım.”

Tema 4: Gramer ve fiil bariyeri. Katılımcıların büyük çoğunluğu gramer yapısı ve fiil çekimlerinin ortak kelimelerden bağımsız olarak belirleyici olduğunu vurgulamıştır: “Pantolon diyebilirim ama her taraftaki insan derdimi anlayamayabilir.” (K6). Üç katılımcıda (K6, K8, K9) sözde denkteş (*faux ami*) deneyimi belgelenmiştir: “apartman” (Fransızcada daire), “naif” (Fransızcada saflık) ve “şans/hazard” ayrımı.

Tema 5: Sosyal ve mesleki entegrasyona katkı. Ortak kelimelerin entegrasyon bariyerini ortadan kaldırmaktan çok psikolojik rahatlama sağladığı belgelenmiştir:

“Bariyeri tam manasıyla aşmama yardımcı oldu diyemem. Sadece kendimi daha rahat hissetmeme sebep oldu.” (K5)

“Sosyal ortamlara girme... bu kelimeler maalesef bunu tamamlamadı.” (K7)

Beş katılımcıda telafi stratejisi görülmüş; bunlardan üçünde somut örneklerle belgelenmiştir (K2: *tünel*; K5: *şömine*; K9: *valiz*). Mesleki bağlamda somut bir katkı örneğine ulaşılamamıştır.

Beklenmedik Tema 6: Dilsel repertuar kısıtlılığı özlemi. Diğer dil çiftlerindeki göçmenlerin çok daha geniş bir ortak söz varlığına sahip olduğunu fark eden bir katılımcı bu durumu şöyle ifade

etmiştir: “Çok isterdim daha fazla kelimenin ortak olmasını. Çünkü benim şu an başka milletlerle olan aynı bir yerdeyim ve onları bu konuda çok kıskanıyorum.” (K9)

Beklenmedik Tema 7: Dil karışması ve miras dil endişesi. Dört katılımcıda (K1, K5, K8, K9) Türkçe konuşurken Fransızca kelimelere kayma deneyimi, K3’te ise çocuklarda Türkçe kaybı endişesi belgelenmiştir: “Fransızcada anlattığım konuları Türkçede ilk defa anlatırken Fransızca kelimelere kaydığım çok oluyor.” (K1)

Nitel analizde güvenilirliği sağlamak amacıyla ikinci bir kodlayıcı 9 görüşmeden 4’ünü (%44) bağımsız olarak kodlamış; beş temada tam uyum sağlanmış, K2 istisnasında tartışma sonrası uzlaşıya varılmıştır (Lincoln ve Guba, 1985). Nitel araştırmada kodlayıcılar arası uyumun, salt sayısal bir ölçüt değil bağlamsal muhakeme yoluyla ulaşılan yorumsal tutarlılık olduğu vurgulanmalıdır (Braun ve Clarke, 2006).

3.8. Nicel ve Nitel Bulguların Bütünleştirilmesi

Açıklayıcı sıralı karma yöntem deseninin bütünleştirme aşamasında nicel ve nitel bulgular Tablo 11’de ortak görüntü (joint display) biçiminde sunulmuştur (Creswell ve Plano Clark, 2011).

Tablo 11. Nicel-Nitel Ortak Görüntü (Joint Display)

Araştırma Sorusu	Nicel Bulgu	Nitel Tema / Alıntı	İlişki	Sentez
RS1 — İletişim	Alışveriş %81,7; sosyal %70,7; sağlık %68,3	T5: telafi stratejisi — “tünel kelimesiyle yol tarifini anladım” (K2)	Örtüyor	Somut bağlamlarda katkı gözlemlendi; mesleki bağlamda örnek yok
RS2 — Öz güven	C2=3,46; C1=2,94; r=0,656 (p<0,001)	T2: “tanımak kullanmak anlamına gelmiyor” (K5)	Açıklıyor	Özgüven algısı, hız algısından daha yüksek; K7’nin olumsuz bulgusu örüntünün homojen olmadığını gösteriyor
RS3 — Entegrasyon	D1=2,56; %67,1 dil bariyeri	T5: “sadece kendimi rahat hissettim” (K5)	Tamamlıyor	Ortak kelimeler gerekli ama yeterli değil
Kalış süresi farkı (RS3 ile ilişkili)	ANOVA F=3,869; p=0,025; 2016-20: 1,82; 2020-24: 2,73	T3: “ilk geldiğimde daha yardımcı oldu” (K1, K5)	Olası açıklama	Başlangıç evresinde daha belirgin; kesitsel fark, bireysel değişim olarak yorumlanamaz
Beklenmedik Bulgu 1	— (ölçülmedi)	T6: “diğer milletleri bu konuda çok kıskanıyorum” (K9)	Yeni	Farkındalık programlarını destekleyen katılımcı perspektifi

Beklenmedik Bulgu 2	— (ölçülmedi)	T7: “anlattığım konuları Fransızca kelimelere kaydım” (K1)	Yeni	Miras dil politikası için önemli bulgu
---------------------	---------------	--	------	--

Not: “—” ile işaretlenen hücreler, bu boyutun anket formunda ölçülmediğini göstermektedir.

RS4 açısından, katılımcıların %78’inin ortak kelimeleri farkında olmadan kullanması, Bourdieu’nün (1991) dilsel sermaye kavramıyla birlikte değerlendirildiğinde anlam kazanmaktadır: bir sermayenin varlığı, onun etkin biçimde kullanılabilmesi için yeterli değildir. Nitel aşamada dokuz katılımcının tamamının bu anı şaşkınlıkla tanımlaması bu bulguyla tutarlıdır; Uni’nin (2022) farklı bir dil çiftinde ortak sözcüklerin tanımayı artırdığını göstermesi ($p<0,001$) de benzer bir mekanizmaya işaret etmektedir. Ancak K9’un “sıradanlaştırıyoruz” ifadesi, farkındalığın pedagojik müdahale olmaksızın işlevini yitirebildiğine işaret etmektedir.

RS1 açısından, tanıma oranının %94,1 gibi yüksek bir düzeyde çıkmasına karşın bu skorun hiçbir sonuç değişkeniyle korelasyon göstermemesi, RS1’in reddi değil, mevcut ölçüm aracının bu ilişkiyi yakalamaya elverişsiz olduğu (tavan etkisi) biçiminde yorumlanmalıdır. Kullanım bağlamlarına bakıldığında tablo daha belirleyicidir: gündelik bağlamlarda yüksek olan kullanım, iş yeri bağlamında belirgin biçimde düşmektedir (%39,0). İvosevic İpek’in (2022) bulgularıyla örtüşen bu örüntü, ortak kelimelerin rutinleşmiş ve somut iletişim durumlarında daha işlevsel olduğuna işaret etmektedir; RS1’in yanıtı koşulludur.

RS2 açısından araştırmanın en güçlü istatistiksel bulgusu, özgüven algısı (C2) ile entegrasyon algısı arasındaki ilişkidir ($r=0,656$, $p<0,001$). Edinim hızı algısıyla (C1) kıyaslandığında bu ayrım, ortak kelimelerin öznel olarak bir öğrenme hızlandırıcısından çok bir özgüven kaynağı olarak değerlendirildiğini düşündürmektedir; bu yorum Bandura’nın (1997) öz yeterlik kuramı ve Krashen’in (1982) Duygusal Filtre Hipotezi ile uyumludur. Ancak K7’nin “konuşma cesareti vermiyor” ifadesi, bu özgüven katkısının tüm katılımcılarda homojen biçimde gerçekleşmediğini göstermekte; hangi koşullar altında ortaya çıktığı ileri çalışmaların ele alması gereken bir soru olarak kalmaktadır. Üç katılımcıda (K6, K8, K9) belgelenen sözde denkteş deneyimleri (naif, apartman, şans/hazard), Otwinowska’nın (2016) negatif transfer kavramının göçmen bağlamındaki bir örneğidir.

RS3 açısından D1 bileşik ortalamasının (2,56) orta noktanın altında kalması ve katılımcıların %67,1’inin dil bariyerini birincil engel olarak görmesi, en dikkat çekici bulgudur. Nitel veriler bu

sayıya anlam katmaktadır: ortak kelimeler entegrasyon bariyerini ortadan kaldırmamakta, yumuşatmaktadır (K5, K7). Saygın ve Hasta'nın (2018) bulgusuyla bu araştırmanın verisi arasında bir nüans belirgindir: dil yeterliliği arttıkça entegrasyon algısı güçlenmekte, ancak bu ilişkiyle bağlantılı görünen etken ortak kelimelerden çok genel Fransızca yeterliliği olabilir. Genel yeterlilik bu araştırmada bağımsız bir değişken olarak ölçülmediğinden bu yorum temkinli değerlendirilmelidir. Berry'nin (1997) modeli bağlamında örneklem, bütünleşme stratejisine yakın bir profil sergilemekle birlikte sosyal aidiyet hissine ilişkin madde ortalamaları bu profilin gerisinde kalmıştır. Mesleki bağlamda ise ne nicel ne de nitel veri somut bir katkı örneği sunmuş; bu boşluk, nitelikli göçmenlerin iş piyasasında karşılaştığı yapısal engellere ilişkin tespitlerle (Elveren ve Toksöz, 2018) birlikte değerlendirilebilir.

Göç yılına göre bulunan grup farkına ($F=3,869$, $p=0,025$) nitel veriler olası bir açıklama sunmaktadır: en uzun süredir ülkede bulunan grup katkırı en düşük düzeyde algılamış ($D1=1,82$), K1 ve K5 ise ortak kelimelerin “ilk geldiğimde daha yardımcı olduğunu” belirtmiştir. Bu ifadeler, katkının başlangıç evresinde daha belirgin olabileceği yönünde bir örüntüye işaret etmekle birlikte, kesitsel tasarım bunun bireysel düzeyde bir azalma olduğunu doğrulamaya elverişli değildir; Bandura'nın (1997) ustalık deneyimleri kavramı bu olası örüntü için bir çerçeve sunar. K2'nin aksi yöndeki deneyimi genelleştirilemez, ancak gelecek araştırmalar için bir hipotez oluşturmaktadır. Son olarak, iki beklenmedik bulgu önceden tanımlanmış araştırma sorularının dışına taşmaktadır: K9'un repertuar özlemi — bu algı, Fransızca kökenli sözcüklerin bazı dillerdeki temel söz varlığı içindeki payına ilişkin verilerle (Moore ve Uni, 2015) birlikte düşünüldüğünde, farklı göçmen gruplarının farklı büyüklükte ortak söz varlığına sahip olabileceğini düşündürmektedir — ve dört katılımcıda (K1, K5, K8, K9) gözlenen dil karışması; ikinci örüntü Sarıbaş ve Demir'in (2020) ve Tomat Yılmaz ve Şeker'in (2023) bulgularıyla örtüşmektedir.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

4.1. Sonuç

Bu araştırma, Romandie bölgesinde yaşayan 82 Türk göçmenle yürütülen nicel aşama ve 9 katılımcıyla gerçekleştirilen nitel aşamadan elde edilen verilere dayanarak dört araştırma sorusunu yanıtlamayı amaçlamıştır.

Araştırmanın önkoşul sorusu olan RS4, bulguların en açık biçimde yanıtlayabildiği sorudur. Katılımcıların büyük çoğunluğu Türkçedeki Fransızca kökenli kelimeleri yıllardır kullandıklarını

ancak bu kelimelerin kökeninden haberdar olmadıklarını belirtmiş; nitel aşamada görüşülen dokuz katılımcının tamamı bu farkındalık anını şaşkınlık ve çoğu zaman olumlu bir duyguyla tanımlamıştır. Göç yılına göre yapılan analizde, en uzun süredir Romandie’de yaşayan grubun (2016-2020) ortak kelimelerin entegrasyona katkısına ilişkin algısı diğer gruplardan daha düşük bulunmuştur ($F=3,869$, $p=0,025$); bu kesitsel fark, katkının başlangıç evresinde daha belirgin olabileceğini düşündürmekle birlikte zamansal bir azalma olarak yorumlanamaz.

RS1’e yönelik bulgular istatistiksel ve bağlamsal düzey arasında bir gerilim içermektedir. Tanıma oranı yüksek (%94,1) çıkmış, ancak katılımcılar arasındaki değişkenlik son derece düşük kaldığından istatistiksel ilişki ölçülememiştir. Alışveriş, sağlık ve sosyal ortamlar gibi rutinleşmiş bağlamlarda katkı gözlemlenmiş; iş yeri ve formel bağlamlarda ise görünmez kalmıştır.

RS2 kapsamında araştırmanın en tutarlı nicel bulgularına ulaşılmıştır. Ortak kelimelerin özgüvene katkısına ilişkin algı, edinim hızına katkısına ilişkin algıdan belirgin biçimde daha yüksektir; özgüven algısı ile entegrasyon algısı arasında güçlü bir ilişki saptanmıştır. Görüşmeler bu ayrımı desteklemiştir: tanıdık bir kelimeyle karşılaşma, katılımcılar tarafından somut bir hız kazanımından çok psikolojik bir güven kaynağı olarak tanımlanmıştır.

RS3, araştırmanın en ölçülü yanıtı gerektiren sorusunu oluşturmaktadır. Entegrasyon katkı algısı orta noktanın altında kalmış, katılımcıların %67,1’i dil bariyerini birincil engel olarak göstermiştir. Ortak kelimeler entegrasyon bariyerini ortadan kaldırmamakta, başlangıç evresinde psikolojik bir rahatlama sağlamaktadır. Bunların yanında, önceden tanımlanmamış iki bulgu da öne çıkmıştır: dilsel repertuar özlemi ve dil karışması.

Bir bütün olarak bu araştırma, Türkçedeki Fransızca kökenli ortak söz varlığının Romandie’deki Türk göçmenleri için gizil bir dilsel kaynağa karşılık geldiğini ortaya koymaktadır. Bu kaynağın kolaylaştırıcı katkısı koşulludur ve bağlama, bireysel dil düzeyine ve kalış süresine göre değişmektedir. Bulgular, söz konusu kaynağın tam anlamıyla bir dilsel köprü işlevi görmediğini; başlangıç evresinde daha belirgin görünen, özgüveni besleyen ve sınırlı bağlamlarda işlevsel olan bir zemin sunduğunu düşündürmektedir. Kuramsal açıdan bu çalışma, Bourdieu’nün dilsel sermaye kavramını gizil farkındalık olgusuyla birlikte göçmen bağlamında tartışmaya açmış; bağlamsal açıdan ise alanyazında görece az çalışılmış bir kesim olan Romandie’deki Türk göçmenlerini karma yöntemle ele almıştır. Bulgulardan kanton temelli dil politikası ve ikamet için aranan Fransızca yeterlik koşuluyla ilgili çıkarımlar Romandie bağlamına özgüken; gramer

bariyeri ve özgüven-hız ayrımı gibi örüntülerin başka Fransızca öğrenim bağlamlarında da geçerli olup olmadığı ayrıca sınanmalıdır.

4.2. Öneriler

Dil öğretimi ve eğitim politikaları

- Romandie'deki Türk göçmenlerine yönelik Fransızca kurslarına, ortak kelime farkındalığını konu alan kısa bir giriş modülü eklenmesi önerilmektedir; Güzel'in (2015) uygulamasında olduğu gibi, öğrencilerin zaten bildikleri Türkçe kelimelerin Fransızca kökenli olduğunun fark ettirilmesi yeterlidir.
- Bu tür bir modülün hedefi öğrenme hızını artırmak değil özgüveni desteklemek olmalıdır; başarı ölçütü, öğrencinin ne kadar hızlı ilerlediği değil, Fransızcaya yaklaşım kaygısının ne ölçüde azaldığı olmalıdır.
- Sözde denkteş riski (naif, apartman, şans/hazard gibi örnekler) bu modülün zorunlu bir parçası olarak ele alınmalı; farkındalık eğitimi salt olumlu aktarımı değil yanıltıcı benzerlikleri de kapsamalıdır.

Göçmen entegrasyonu politikaları

- Katılımcıların %67,1'inin dil bariyerini birincil engel olarak görmesi ve ortak kelimelerin bu bariyeri ortadan kaldırmaktan çok psikolojik rahatlama sağlaması, entegrasyon politikalarının ağırlık merkezinin genel Fransızca yeterliliğinin artırılması olması gerektiğini göstermektedir; daha yoğun dil desteği programları önem taşımaktadır.
- Mesleki bağlamda ortak kelimelerin katkısına ilişkin veri elde edilememiştir; bu nedenle iş hayatına yönelik dil desteği, ortak kelime farkındalığının ötesinde, sektöre özgü içerik ve terminolojiyi kapsayacak biçimde tasarlanmalıdır.

Miras dil koruma politikaları

- Romandie'deki Türk aile ve topluluk dernekleriyle işbirliği yapılarak haftalık Türkçe buluşma grupları, ana dil destek sınıfları ve iki dilli kültürel etkinliklerin desteklenmesi önerilebilir.
- Bu önerinin araştırmanın küçük nitel örneklemeden (9 kişi) kaynaklandığı ve politika düzeyinde uygulamalar için daha büyük ölçekli doğrulama gerektirdiği vurgulanmalıdır.

Gelecek araştırmalar

- Göç yılına göre bulunan grup farkının ima ettiği başlangıç etkisinin boylamsal bir tasarımıla izlenmesi; aynı katılımcılarla yürütülecek bir takip çalışması, katkının zaman içinde nasıl değiştiğini bireysel düzeyde ortaya koyabilir.
- Pasif tanıma yerine aktif kelime üretimi, bağlamsal kullanım doğruluğu veya sözde denkteş ayırt etme gibi daha ince ölçüm araçlarının kullanılması, tavan etkisi kaynaklı metodolojik açığı kapatabilir.
- Farklı göçmen topluluklarını dil köprüsü potansiyeli açısından karşılaştıran çalışmalar ve Almanca veya İtalyanca konuşulan İsviçre bölgeleriyle Romandie bulgularının karşılaştırılması, alanyazına anlamlı katkı sunacaktır.

KAYNAKÇA

- Abadan-Unat, N. (2017). *Bitmeyen göç: Konuk işçilikten ulus-ötesi yurttaşlığa*. İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Akıncı, M. A. (2014). Fransa'daki Türk göçmenlerinin etnik ve dinî kimlik algıları. *Bilig*, (70), 29-58. <https://doi.org/10.12995/bilig.2014.7002>
- Aykaç, S. A., & Karakaş, M. (2022). Entegrasyon, asimilasyon ve uyum kavramları arasından Türkiye'nin seğimi. *İçtimaiyat Sosyal Bilimler Dergisi*, Göç ve Mültecilik Özel Sayısı, 419-429. <https://doi.org/10.33709/ictimaiyat.1123311>
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. W. H. Freeman.
- Başkale, H. (2016). Nitel araştırmalarda geçerlik, güvenilirlik ve örneklem büyüklüğünün belirlenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemřirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 9(1), 23-28.
- Berry, J. W. (1997). Immigration, acculturation, and adaptation. *Applied Psychology: An International Review*, 46(1), 5-34. <https://doi.org/10.1111/j.1464-0597.1997.tb01087.x>
- Bolgün, C. (2022). Sosyal uyum: Kavramsal bir çerçeve. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(Özel Sayı), 171-190. <https://doi.org/10.18026/cbayarsos.1098197>
- Bourdieu, P. (1991). *Language and symbolic power*. Harvard University Press.
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>
- Büyüköztürk, ř., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, ř., & Demirel, F. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi. <https://doi.org/10.14527/9789944919289>

- Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2011). *Designing and conducting mixed methods research* (2nd ed.). Sage.
- Demirel Fakiroğlu, G. (2022). Göçmen öğrencilerin eğitim sistemine uyumunun Türkçe öğretimi ile ilişkisi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (30), 121-134. <https://doi.org/10.29000/rumelide.1192510>
- Durmuş, O. (2004). Alıntı kelimeler bakımından Türkçe sözlük. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, (26), 1-21. <https://doi.org/10.14222/turkiyat586>
- Elveren, A. Y., & Toksöz, G. (2018). Türkiye’de beyin göçü yazını ve bir alan araştırması. E. Karadoğan, G. Yenimahalleli Yaşar, N. Dertli, Ö. Millioğulları Kaya, S. Kablay & T. Akpınar (Ed.), *Gürhan Fişek’in izinde ortak emek ortak eylem* içinde (s. 191-215). Siyasal Kitabevi.
- Erdoğan, İ. (2021). *İsviçre’de yaşayan Türkiye kökenli göçmen kadınların çalışma hayatına uyumu: Zürih Kantonu örneği* [Yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü].
- Gürbüz, O. (2017). Fransa’da yaşayan iki dilli Türk göçmen çocukların Türkçeye karşı tutumları ve Fransa’daki ana dil eğitim politikaları. *Sobider Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(12), 1-25. <https://doi.org/10.16990/SOBIDER.3605>
- Güzel, B. (2015). Fransızcanın gelişimi ve Fransızca öğretiminde motivasyon artırıcı bir yöntem: Fransızcadan Türkçeye geçen kelimeler. *International Journal of Languages’ Education and Teaching*, UDES 2015, 317-327. <https://doi.org/10.18298/ijlet.227>
- İçduygu, A., & Sirkeci, İ. (1999). Cumhuriyet dönemi Türkiye’inde göç hareketleri. O. Baydar (Ed.), *75 yılda köylerden şehirlere* (s. 249-268). Tarih Vakfı Yayınları.
- İsviçre Federal Dışişleri Departmanı. (2025). *Language. About Switzerland*. <https://www.aboutswitzerland.eda.admin.ch/en/language>
- İvosevic İpek, S. (2022). The use of common vocabulary in language learning and teaching: French loanwords in Turkish and Serbian. *International Journal of Languages’ Education and Teaching*, 10(1), 259-279. <https://doi.org/10.29228/ijlet.57537>
- Kınay Çiçek, E., & Örs Özdiş, S. (2024). Job satisfaction of measurement and evaluation specialists: An explanatory sequential mixed methods research. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(2), 1-30. <https://doi.org/10.29299/kefad.1250105>
- Koca, S. (2021). Kamus-ı Türkî’den günümüze Fransızca alıntı kelimelerde anlam değişimleri. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (22), 1-27. <https://doi.org/10.29000/rumelide.885408>
- Krashen, S. D. (1982). *Principles and practice in second language acquisition*. Pergamon Press.
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry*. Sage Publications.

- Martinelli, P., Scalabrini, Z., Bosisio, F., & Spini, D. (2026). Informing integration policies through research: A scoping literature review on factors influencing migrants' integration in Switzerland. *Journal of International Migration and Integration*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1007/s12134-025-01331-4>
- Moore, D., & Uni, K. (2015). L'emprunt linguistique comme pont d'apprentissage: Quelques réflexions à partir de l'étude des emprunts au français, à l'arabe et au persan dans les langues turques. *Revue japonaise de didactique du français*, 10(1-2), 197-213. https://doi.org/10.24495/rjdf.10.1-2_197
- Office cantonal de la statistique de Genève (OCSTAT). (2024). *Bilan et état de la population du canton de Genève en 2023* (Informations statistiques n° 04). <https://statistique.ge.ch>
- Office fédéral de la statistique (OFS). (2024). *Population selon le statut migratoire*. <https://www.bfs.admin.ch/bfs/fr/home/statistiques/population/migration-integration/selon-statutmigratoire.html>
- Otwinowska, A. (2016). *Cognate vocabulary in language acquisition and use: Attitudes, awareness, activation*. Multilingual Matters. <https://doi.org/10.21832/9781783094394>
- Otwinowska, A., Forys-Nogala, M., Kobosko, W., & Szewczyk, J. (2020). Learning orthographic cognates and non-cognates in the classroom: Does awareness of cross-linguistic similarity matter? *Language Learning*, 70(3), 685-731. <https://doi.org/10.1111/lang.12390>
- Özaydın, S., & Siyez, D. M. (2023). Kaos yaklaşımına dayalı kariyer gelişimini destekleme programı: Açıklayıcı sıralı desen çalışması. *Kariyer Psikolojik Danışmanlığı Dergisi*, 6(2), 40-65. <https://doi.org/10.58501/kpdd.12923792>
- Sarıbaş, M., & Demir, N. (2020). İsviçre'de yaşayan Türk çocuklarının ana dili eğitiminde karşılaştıkları problemlerin incelenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 18(2), 874-892. <https://doi.org/10.37217/tebd.730353>
- Saygın, S., & Hasta, D. (2018). Göç, kültürleşme ve uyum. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 10(3), 302-323. <https://doi.org/10.18863/pgy.364115>
- Shatz, I. (2021). *The potential influence of crosslinguistic similarity on lexical transfer: Examining vocabulary use in L2 English* [Doctoral dissertation, University of Cambridge]. <https://doi.org/10.17863/CAM.86440>
- Şahin, F. (2024). *Türkçedeki Fransızca kökenli alıntı sözcüklerin yerleşme biçimleri* [Yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi]. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tanrıkulu, L., & Bayter, T. (2020). Almanca öğretiminde İngilizcenin köprü dil olarak kullanılması. *Diyalog*,

- 2020(Sonderausgabe), 78-91. <https://doi.org/10.37583/diyalog.802207>
- Tomat Yılmaz, A., & Şeker, M. (2023). Turkish as the heritage language among immigrant communities in France. *Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 284-298. <https://doi.org/10.61729/uhad.1330111>
- Topuz, İ., & Özyetgin, A. M. (2025). TDK Türkçe Sözlük'ün son baskısındaki giyim-kuşam ve süslenme kültürüyle ilgili Fransızca alıntı sözcükler üzerine bir değerlendirme. *Yıldız Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(1), 15-24. <https://doi.org/10.14744/ysbed.2025.00003>
- Uni, K. (2022). Benefits of Arabic vocabulary for teaching Malay to Persian-speaking university students. *Eurasian Journal of Applied Linguistics*, 8(1), 133-142. <https://doi.org/10.32601/ejal.911524>
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (9. baskı). Seçkin Yayıncılık.